

Eva Miroslavljević, mag. philol. ital., mag. philol. hisp.¹

Anita Maratović Tolić, M.A.²

DOSTUPNOST IZVORNOG MATERIJALA - POTICAJ ZA UVOĐENJE NOVIH METODA PODUČAVANJA I VEĆU MOTIVIRANOST NASTAVNIKA I UČENIKA U NASTAVNOM PROCESU UČENJA STRANOG JEZIKA

Stručni rad / Professional paper

UDK 371.3:81'243

Danas nam je poznat niz metoda podučavanja stranog jezika koje su nastajale tijekom vremena. Okolnosti u kojima jezik živi se tijekom vremena mijenjaju, tako i sam jezik, a onda i metode koje se koriste pri njegovoj poduci. Neke od važnijih metoda učenja stranog jezika su: gramatičko-prijevodna metoda, direktna (prirodna) metoda, audio-vizualna / audio-lingvalna metoda, interkulturalni pristup. Svaka od njih ima pozitivne i negativne strane, pa su neke danas manje motivirajuće za nastavnike i učenike od drugih. Dostupnost novih, modernih i izvornih materijala u nastavnom procesu učenja stranog jezika je još jedan faktor koji može uvelike doprinijeti motiviranosti obiju strana. Ne treba zanemariti važnost svake metode i činjenicu da ih pri osmišljavanju nastavnog sata treba kreativno kombinirati u cilju postizanja optimalnih rezultata pri učenju stranog jezika.

Ključne riječi: metode podučavanja stranog jezika, nastavni proces, izvorni materijali, motiviranost, kreativnost

1. Uvod

Broj metoda podučavanja stranih jezika mijenjao se kroz stoljeća³, a u skladu s tim i broj i vrste nastavnih pomagala, rekvizita i materijala. Mijenjanjem metoda podučavanja, mijenjala su se i sredstva kojima se podučavao određeni jezik. Zapravo bi se moglo reći i obrnuto: brža, lakša i veća dostupnost izvornih materijala pokrenula je promjenu u načinu podučavanja stranog jezika. U ovom se radu želi pokazati kako se, zahvaljujući tehnici i njenom razvoju, kroz omogućen lak i brz pristup izvornom stranom jeziku, nužno morala dogoditi i promjena metoda podučavanja stranog jezika (pogotovo metoda koje se koriste u podučavanju mlađih

¹ Đuro Đaković Holding d.d., Slavonski Brod

² Ekonomsko-birotehnička škola, Slavonski Brod

³ <https://www.scribd.com/doc/11380011/Učenje-stranog-jezika> (pristup: 03.10.2014.)

naraštaja) te kako je rezultat tih promjena veća motiviranost nastavnika i učenika tijekom nastavnog procesa učenja stranog jezika.

2. Metode podučavanja stranog jezika

Metode u nastavi stranog jezika igraju vrlo važnu ulogu jer nisu samo strukture koje će podržati didaktiku i njezine modele, već i postupci koji će pratiti sistematiku izgradnje, predstavljanje, način i put do ostvarivanja određenog cilja učenja⁴. Metode nisu samo postupci u teoriji i praksi već i zanimljiv način kako dostići postavljeni cilj. U nastavi stranog jezika već se od samih početaka ukazivalo na važnosti metoda kojima se izvodila nastava. One su služile kao jasne koncepcije poučavanja i učenja u kontekstu toga vremena. Tako se mogu međusobno usporediti određena povijesna razdoblja i glavne odrednice razvoja metoda u nastavi stranog jezika. Upravo je iz tog razloga važno svaku od metoda promatrati iz konteksta vremena nastajanja i njezine primjene. Ne samo da ćemo tako dobiti širi spektar sociokulturnih struktura toga vremena već i pojedine zajedničke točke drugih znanstvenih disciplina. Tako se iz pregleda povijesnog razvoja metoda u nastavi stranog jezika mogu iščitati međusobne povezanosti jezičnih disciplina s ostalim temeljnim znanstvenim strukturama i disciplinama.

Klasična školska nastava dugo vremena se bazirala na strukturama podučavanja i bila je preuzimana iz metoda podučavanja grčkog i latinskog jezika⁵. Razvojem društva, širenjem znanstvenih horizonata i sve većim potrebama da se strani jezik koristi u svakodnevnom autentičnom okruženju, dovela je do činjenice da tadašnje metode nisu bile u mogućnosti udovoljiti standardima⁶. Isto se događa i u današnje vrijeme multimedijalne revolucije kada nam je gotovo sve dostupno kao nastavni materijal. Na koji način modernizirati nastavni proces i same metode, te kako međusobno povezati sve ono što imamo i koristimo s onim što od nas traže najnovije metode i trendovi, zanimljiva je činjenica i pitanje.

Strukturu predstavljanja metoda kroz nekoliko važnih povijesnih razdoblja za ovu temu daju nam i sami udžbenici i nastavni materijali. Jako se dobro mogu uočiti pojedine metode kao i načini korištenja metoda i predstavljanja nastavnog procesa. Nastavni materijal prati teorijsku strukturu kroz konkretne primjere prakse. Tako svaka od metoda točno određuje na koji način definira strukture, što se očekuje od ciljne skupine i na koji način će određene vještine biti postignute. Pri tome je također zanimljivo pratiti kronološki slijed i nastajanje pojedinih metoda te nadogradnja novih sadržaja i upotpunjavanje pravila⁷.

Neke od važnih metoda⁸:

- gramatičko-prijevodna-metoda - ova metoda ističe važnost gramatičkih pravila. Rečenice služe kao primjeri za tvorbu novih konstrukcija. Gramatika i prijevod najvažnije su sastav-

⁴ Jung, L. (2001.), *99 Stichwörter zum Unterricht Deutsch als Fremdsprache*, Max Hueber Verlag, Ismaning, op.cit. str. 136

⁵ Rasa Sklizmantaitė; *Methoden des Fremdsprachenunterrichts*. Dostupno na: <http://www.ebiblioteka.lt/resursai/Mokslai/VGTU/Santalka/2006/4/15.pdf>

⁶ Hüllen, W. (2005.), *Kleine Geschichte des Fremdsprachenlernens*, Erich Schmidt, Berlin.

⁷ Prema: http://www.hueber.de/wiki-99-stichwoerter/index.php/Methoden_des_Fremdsprachenunterrichts (pristup: 14.10.2014.)

⁸ Neuner, G. (2007.) *Vermittlungsmethoden: Historischer Überblick*, Karl-Richard Bausch et al. (Hg.): *Handbuch Fremdsprachenunterricht*, Francke, Tübingen, Basel, 5. Auflage (1. Auflage 1989), str. 225-234

nice učenja stranog jezika (tko vlada gramatikom, vlada i stranim jezikom). Prijevod služi kao kontrola naučenog (prijevod s jednog jezika na drugi i obratno). Govorni jezik u ovoj metodi ne dolazi do izražaja niti igra kakvu ulogu, jer se strani jezik uči povezivanjem jedinstvenih pravila.

- Direktna (prirodna) metoda - temelji se na usvajanju stranog jezika na način kako se usvaja i uči materinji jezik. Prijevod više ne igra tako važnu ulogu (za razliku od prijašnje metode važan element je ovdje govorni jezik, aktivna nastava stranog jezika). Po prvi puta se zanemaruje prijevod kao važna struktura pri učenju. Vokabular i značenje pojedinih riječi uče se jednojezično i kao takve se i prenose u strani jezik (slike ovdje igraju važnu ulogu, služe kao prevoditelji značenja). Gramatika je reducirana na najnužnije, u središtu je razgovor i govorni jezik, te slušanje. Cilj ove metode je razviti osjećaj za jezik što sličniji učenju prvog jezika. Tipični oblici vježbi za ovu metodu su pitanje i odgovor, vježbanje izgovora, tekst s prazninama, dijalози, učenje rima, diktati, prepričavanje naučenog.
- Audio-vizualna / audio-lingvalna metoda - ovoj metodi jezik je orijentiran na svakodnevne autentične situacije. Glavna obilježja su uvodni tekst lekcije, predstavljanje gramatike (ali ne uz sami tekst, već pojedinačno izvan strukture lekcije), vježbe uz tekst, sadržaj lekcije i tema. Jezik biva prezentiran pomoću dijaloga. Iz tih struktura se dalje izvode gramatički fenomeni i vokabular. Gramatička pravila nisu u centru (stoje pojedinačno kao konstrukcije). Jezik se predstavlja vizualno (slike, filmovi).
- Komunikacijski pristup kao metoda - u samom procesu učenja po prvi puta važnost se pridaje komunikacijskoj kompetenciji. Cilj ovog pristupa je omogućiti što bolju sposobnost komuniciranja (znanje i kreativne sposobnosti jezika). Ističe se pragmatičnost jezika, vizualni elementi upotpunjuju nastavni proces i usvajanje jezika. Jezik se gleda kao pragmatička konstrukcija koja koristi različite oblike rada u nastavnom procesu (ova metoda to može omogućiti). Gramatika se poučava u kontekstu komunikacijskih struktura (čitavanje, slušanje, razumijevanje svakodnevnih aktualnih i autentičnih tekstova).
- *Interkulturalni pristup kao metoda* - interkulturalnost kao važan segment povezuje nastavne sadržaje u kontekstu vlastite i nove kulture (međusobno povezivanje starog i novog). Kao takva pridonosi boljem aktiviranju predznanja, razmišljanju, učenju, traženju razlika i zajedničkih interesa. Težište je na autentičnom svakodnevnom jeziku, elementima koji opisuju kulturu i civilizaciju jedne zemlje. Glavni cilj je postići interkulturalnu kompetenciju kod onoga koji uči strani jezik⁹.

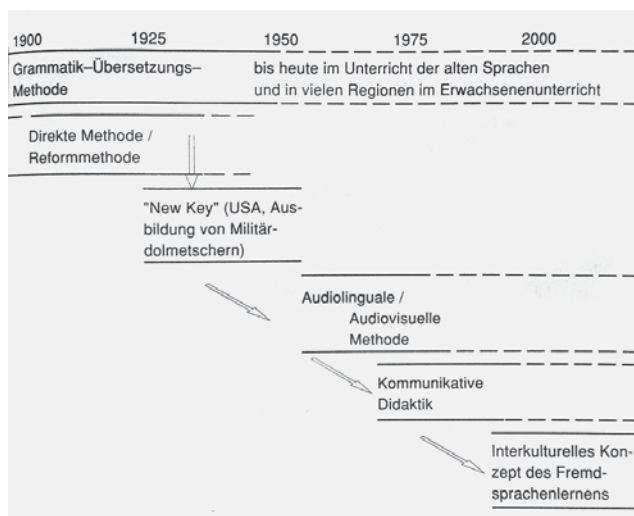
3. Dostupnost nastavnih materijala na stranom jeziku

Razvoj udžbenika i nastavnog materijala zorno prikazuje razvoj metoda te njihovo korištenje. Krenuvši tako od prvih gramatika i knjiga koje nisu imale metodičku i didaktičku podlogu, gramatičkih prijevoda, preko audio vizualnih metoda pa sve do komunikacijskog i interkulturalnog pristupa. Svaki od koraka i metoda imao je nešto novo i ponudio stepenicu više u razvoju jezičnih struktura i sadržaja. U posljednjih nekoliko desetljeća marljivo se istražuje područje metoda nastave stranog jezika te se formiraju cijele discipline koje pridonose stalnom moderniziranju već prisutnih struktura.

---

⁹ Roche, J. (2005.), *Fremdsprachenerwerb, Fremdsprachendidaktik*, A. Francke Verlag, Tübingen, op. cit. str. 221.

Slika 1. Pregled razvoja metoda kroz povijest

Izvor: Neuner, G. / Hunfeld, H. (1993.), *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Eine Einführung*. (Fernstudieneinheit 4), Langenscheidt, München, str. 127

U novije vrijeme ne govori se samo o učenju stranog jezika već o važnosti višejezičnosti koja za cilj osim samog jezičnog razvoja ima i suvremene nastavne metode. Usmena i pismena komunikacijska kompetencija na stranom jeziku te višestrukturani interkulturalni elementi sociokulturne i čitalačke kompetencije daju naslutiti koliko je opsežan i dug put do konačnog cilja, a to je osposobiti i u središte staviti onog koji uči i stječe nova znanja (usvaja strukture novog jezika).

Danas internet nudi pregršt udžbenika, književnih djela, rječnika, časopisa, filmova, video spotova, igara i sl. na bilo kojem stranom jeziku. Izvorni se materijal na stranom jeziku može kupiti u bilo kojoj bolje opskrbljenoj knjižari, na kiosku ili putem interneta. Treba naglasiti da je moguće čak komunicirati na stranom jeziku i usavršavati jezične kompetencije i znanje putem društvenih mreža. Puno je jednostavnije doći do izvornog govornog područja nekog jezika nego prije. Prije se putovalo u inozemstvo i tamo boravilo neko vrijeme da bi se naučio pravi standardni jezik neke zemlje ili ako bi se kognitivno željelo naučiti nešto o njezinoj kulturi, povijesti i tradiciji. Iako je uvijek poželjno da se provede neko vrijeme u zemlji čiji jezik se želi usavršiti, danas se čovjek on-line može staviti u konkretnu životnu situaciju u kojoj mora koristiti strani jezik i tako uštedjeti vrijeme i novac te puno lakše naučiti ono što želi. To je iznimno važno pogotovo ako se radi o stručnom jeziku jer je njega zapravo najteže naučiti putem udžbenika i rječnika. I ranije je postojala literatura na stranom jeziku za određena područja i grane kao što su pravo, ekonomija, medicina, strojarstvo i sl. koja nudi samo tekstualne primjere (npr. pisanje službenih dopisa, pisama, obavijesti, računa, ponuda itd.)¹⁰. Tekstualni primjerci su vrlo važni jer uče kako pravilno napisati određenu jezičnu strukturu,

¹⁰ Reale, G. (1995), *La nuova corrispondenza commerciale*, Giovanni De Vecchi Editore, Milano.

no postoji niz metoda kako se to može naučiti. Čak i neki udžbenici o npr. povijesti književnosti jedne zemlje kao što je Italija, koji su se prije dvadesetak godina koristili u talijanskim srednjim školama, ne sadrže ništa osim pisanog teksta, niza povijesnih činjenica, biografija i opisa doba u kojem je neki autor živio¹¹. Takav udžbenik je koristan jer se u njemu mogu naći faktografski podaci sažeti svi na jednom mjestu, ali bez fotografija, cd-a ili dvd-a s video snmkama u kojima se slikovito opisuje neko povijesno doba i značajke važne za kulturu i tradiciju tog vremena, isječaka iz djela tih autora, izvora zvuka (kako se izgovaraju riječi iz tih djela i tog doba) i sl.

Pisanoj stranoj riječi, da bi se doista naučila i lakše primijenila, nedostaje praktično korištenje u konkretnim životnim situacijama, što je zapravo kognitivno učenje. U današnje vrijeme, to je olakšano jer je puno lakše doći u kontakt s izvornim govornicima i s ciljanim jezičnim područjem.

Još prije desetak godina, učenje stranog jezika bilo je najčešće pomoću udžbenika s poglavljima koja nose naziv gramatičkih oblika, baziranih isključivo na učenju tih oblika napamet njihovim opetovanim prepisivanjem u nizovima rečenica kao i na prevođenju tih istih rečenica na materinji jezik i obratno¹². Tekstovi su u takvim udžbenicima uglavnom vrlo formalni i ne sadržavaju onaj "živi" jezik tog govornog područja, kao slang ili jezik mladih i sl. Prepuni su suhoparnih zadataka poput "umetni točnu zamjenu u rečenicu". Takvi udžbenici danas više nikako ne mogu biti motivirajući faktor koji bi potaknuli čovjeka da lakše upamti ili savlada određene jezične cjeline. Pogotovo za djecu i mlađe uzraste koji znaju da se može učiti na puno zanimljivije i kreativnije načine te koji se znaju služiti modernim uređajima, alatima i materijalima. Takvi udžbenici, kao i metode kojima se pomoću njih podučavalo, sadržavaju veći dio onoga što i moderni udžbenici, ali nedostaje slikovitosti, kreativnosti i elemenata koji učenje jezika tj. pamćenje stranih riječi, konstrukcija, rečenica i gramatičkih oblika, čine jednostavnijim, zanimljivijim, bržim i lakšim, kao što su:

1. izvorni govornik – često se tijekom učenja nekog jezika nije mogao čuti izvorni izgovor stranih riječi nego se on učio slušajući učitelja, profesora ili predavača stranog jezika koji najčešće nisu bili izvorni govornici pa je ponekad posljedica bilo ne baš u potpunosti pravilno naučeno izgovaranje određenih stranih riječi;

2. spajanje vizualnog konteksta s onim govornim - slika koja daje značenje određenoj riječi, situaciji ili kontekstu u kojem se odvija neki događaj ili dijalog na stranom jeziku (kad se slike spoje s riječima, značenje te riječi kod većine ljudi ostaje trajnije u pamćenju, to je prirodno, još od učenja materinjeg jezika);

3. mogućnost doživljavanja neverbalnog govora - video snimka događaja ili dijaloga (čije su riječi napisane u udžbeniku) na kojem polaznici mogu vidjeti i naučiti i neverbalni govor korišten pri komunikaciji na tom jeziku: to je vrlo važno kod učenja stranih jezika (npr. u talijanskom jeziku je neverbalni govor jako upotrebljavan i bitan za shvaćanje konteksta ili određene situacije u kojoj se nalaze sugovornici);

---

¹¹ Getto, G.; Alonge, R.; Baldi, G.; De Rienzo, G. (1988), *Storia della letteratura italiana*, RCS Sansoni Editore S.p.A., Firenze.

¹² Jernej, J. (1995), *Talijanska konverzijska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb.

4. mogućnost doživljaja i razumijevanja kulture i tradicije zemlje čiji se jezik uči – u podučavanju stranih jezika, osim jezičnih, poučavamo i sadržaje vezane uz tradiciju i kulturu zemlje u kojoj se taj jezik govori, a udžbenici prenose određenu sliku te kulture i civilizacije i tako imaju važnu ulogu u stvaranju predodžbi učenika o svijetu u kojem se govori tim stranim jezikom¹³.

Kako bi se usporedile metode i materijali za učenje stranih jezika koji su se nudili prije i one koji se nude danas, u ovom radu su obrađene metode kojim se uči vokabular i gramatičke strukture pri opisivanju radnog mjesta, a primjeri su uzeti iz tri djela talijanskih autora namijenjena učenju talijanskog kao stranog jezika.

Na *slici 2* zadatak učenika je odabrati kojim se poslom i u kojoj od ponuđenih poslovnih grana bavi te kasnije treba opisati svoj posao¹⁴. Na prvi pogled, zadatak ne motivira učenika da ga s entuzijazmom krene rješavati. Nema slike koja bi olakšala razumijevanje značenja tih riječi, nema dijaloga koji bi omogućio da učenik iz konteksta lakše shvati o čemu se radi, a ne može se čuti ni kako se izgovaraju te strane riječi. Dakle, učenikovo shvaćanje o čemu se radi i izgovor novih riječi koje uči ovise isključivo o nastavnikovom načinu prezentacije tog zadatka i nastavnikovom izgovoru. Stupanj motiviranosti učenika za učenje usko je povezan s načinom rada nastavnika koji podučava jezik, ali i s motiviranošću samog nastavnika. U ovom se radu želi pokazati da je metoda rada ključna za motiviranost nastavnika, a onda i učenika. Ukoliko nastavnik raspolaže sa suhoparnim tekstovima i zadacima, mora sam naći način kako će to prenijeti učenicima na motivirajući način, a ako ima više sredstava, izvornih materijala, dijaloga izvornih govornika, video snimku samog događaja ili radnje koju treba poučiti na stranom jeziku, nastavniku je posao olakšan te on ima više entuzijazma za rad.

Na *slici 3* zadatak je prepoznati točnu stranu riječ među ponuđenim riječima koja opisuje radno mjesto osoba na crtežima i napisati rečenicu (npr. "Radim kao liječnik."). Slijedi niz primjera u kojima se sama struktura rečenice prepisuje (npr. "Ona radi kao medicinska sestra."), a učenik samo treba spojiti radno mjesto s crtežom¹⁵. Motiviranost učenika da rješava ovakav zadatak je malo veća nego u primjeru prikazanom na *slici 2*, ali i dalje nedostaje "živog jezika". Ova vježba se svodi na učenje fraza, izraza i gramatičkih struktura napamet. Istina je da se ponavljanjem uči, kao i mnogostrukim prepisivanjem jednih te istih jezičnih oblika, ali danas to više nije dovoljno da bi učenici ostali zaista zainteresirani za učenje stranog jezika. Danas je ponovno kognitivno učenje stavljeno na prvo mjesto jer je omogućen lakši pristup onome što se želi naučiti. Mehaničko učenje polako prelazi u drugi plan.

Na *slici 4* vidljiv je dio lekcije u kojoj je zadatak povezati fotografije s opisima radnih mjesta s ispod njih navedenim rečenicama, iz konteksta shvaćajući koja rečenica najbolje opisuje karakteristike svakog radnog mjesta. Slijedi dijalog koji se može čuti na cd-u u izvornom obliku (što je velika prednost u odnosu na to da jedan nastavnik istim glasom čita sve uloge u dijalogu, dinamičnije je, često i zanimljivije jer izvorni govornici upotrebljavaju i ostale

¹³ http://www.google.hr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CBoQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.hpkz-napredak.hr%2Fdownload_file.php%3Ffile%3Dnapredak_2012_1_10_prikaz_ocjene.pdf&ei=e_YOVLQqN-n4yQOP0YIY&usq=AFQjCNFFxPs2fsxx-DpkQzHO4bau9RLzSw&bvm=bv.76943099,d.bGQ (pristup: 03.10.2014.)

¹⁴ Amato, C. (1993), *Quaderno di mondo italiano, Esercizi comunicativi*, Bonacci editore, str. 20

¹⁵ Katerinov, K.; Boriosi Katerinov, M. C. (2000), *Bravo!, Corso di lingua italiana e civiltà*, Edizioni scolastiche Bruno Mondadori, str. 87

Slika 2. Dio lekcije „Che lavoro fai?“

CHE LAVORO FAI?			
☐ AGRICOLTURA	☐ MINERARIO PETROLIFERO	☐ ENERGIA produzione e distribuzione	☐ SIDERURGIA produzione e prima trasformazione metalli
☐ CHIMICO E FARMACEUTICO	☐ GOMMA E PLASTICA	☐ ELETTROTECNICO ELETTRONICO	☐ ISTRUZIONE
☐ MEZZI TRASPORTO civili e industriali	☐ ALIMENTARE E BEVANDE	☐ TESSILE E ABBIGLIAMENTO	☐ LEGNO E ABBIGLIAMENTO
☐ CARTOTECNICO E TIPOGRAFICO	☐ MECCANICO manufatti, macchine e utensili per l'industria	☐ VARI ARTICOLI di largo consumo	☐ MATERIALI E COMPONENTI per l'edilizia
☐ IMPIANTISTICA	☐ ASSICURAZIONI	☐ IMMOBILIARE	☐ CREDITO E FINANZA
☐ ALBERGHI E RISTORAZIONE	☐ TRASPORTI, VIAGGI, COMUNICAZIONI	☐ PROGETTAZIONE E INGEGNERING	☐ CONSULENZE E SERVIZI ALLE IMPRESE
☐ INFORMATICA, TELEMATICA, ELABORAZIONE DATI, Servizi	☐ ATTREZZATURE E MACCHINE per ufficio e elaborazione dati	☐ ALTRI SERVIZI nella Pubblica Amministra- zione	☐ SERVIZI SOCIALI Sanità, assistenza, ecc.
☐ SPETTACOLO	☐ EDITORIA	☐ RICERCA	☐ PUBBLICITÀ

Scrivi:
Descrivi i compiti che la tua attuale posizione comporta:
- Sviluppo funzioni di responsabilità, coordinamento e controllo
- Cura la soluzione di problemi organizzativi
- Sono responsabile di un reparto importante
- Ho rapporti con la clientela per la vendita dei prodotti
- Mi occupo della contabilità in azienda
- Sono responsabile degli acquisti

In quale tipo di azienda lavori?
☐ In proprio ☐ Privata ☐ Pubblica ☐ Multinazionale
Preferisci il lavoro dipendente o autonomo?
Sei disponibile a lavorare all'estero?
Se sì, in quali paesi?

Secondo te il matrimonio e la vita familiare favoriscono o impediscono le aspirazioni professionali e di carriera?

Izvor: Amato, C. (1993), *Quaderno di mondo italiano, Esercizi comunicativi*, Bonacci editore, str. 20

Slika 3. Dio lekcije „Fare conoscenza“

Vocaboli utili:
insegnante - medico - commessa - barista - ingegnere - farmacista - maestra -
architetto - avvocato - giornalista - infermiera - cassista

12 ▷ Abbinare le illustrazioni alle professioni sopra riportate, poi rispondete secondo il modello:

Che lavoro fai?
Faccio l'insegnante.

1. Che lavoro fai?

2. Che lavoro fai?

3. Che lavoro fai?

4. Che lavoro fai?

5. Che lavoro fai?

Izvor: Katerinov, K.; Boriosi Katerinov, M. C. (2000), *Bravo!, Corso di lingua italiana e civiltà*, Edizioni scolastiche Bruno Mondadori, str. 87

važne elemente komunikacije na nekom jeziku osim pukog pravilnog izgovora riječi, poput uzvika i sl.). Nakon slušanog dijaloga slijedi vježba u obliku teksta s prazninama koji ga prepričava u 3. licu jednine i u koji učenik treba umetnuti stranu riječ slušajući taj dijalog¹⁶. Ovaj zadatak je visokog stupnja motiviranosti učenika jer obrađuje jednu te istu cjelinu na puno različitih načina i ne svodi se na samo jednu suhoparnu aktivnost. Na taj način učenik dobije isto znanje kao i kod prepisivanja tih tek naučenih jezičnih oblika, ali motiviranost je puno veća pa će vjerojatno lakše upamtiti nove sadržaje i biti motiviraniji nadograđivati ih dalje.

Slika 4. Dio lekcije „Vita quotidiana“

Izvor: Ziglio, L.; Rizzo, G. (2008), *Espresso 1, Corso di italiano*, Alma Edizioni, Firenze, str. 88

Srećom, danas postoje i interaktivni dodaci udžbenicima za učenje stranih jezika, što je posebno važno za mlađe naraštaje koji se 90% vremena provedenog u učenju služe računalom. Uz interaktivne vježbe, nastavnicima je također vrlo olakšan put ka motivaciji i učenika i sebe samih jer one sadrže zaista niz on-line igara (npr. drag & drop, točno/netočno, vješala, memory i sl.), kvizova, kulturnih i tradicionalnih sadržaja, grupnih natjecanja, rječnika i ostalih mogućnosti koje su djeci i mladima zanimljive i puno bliže nego puko prepisivanje rečenica na papir. I nastavnicima omogućavaju bržu i kvalitetniju pripremu za sat jer sadrže on-line priručnik za nastavnike sa svim dodatnim materijalima vezanim uz udžbenik, tradiciju i kulturu određene zemlje, materijal za fotokopiranje, kao i razne mogućnosti da i oni sami pokažu svoju kreativnost dopuštajući da nastavnik cjelinu koju podučava prilagodi na način na koji smatra da će dati najbolje rezultate u određenoj skupini učenika. Nastavnik sam može on-line obrađivati tekst neke cjeline, bojati ga, križati ili podcrtavati riječi, brisati ih, prekriti dio dijaloga jednim potezom, povećati ili smanjiti može ubrzati ili usporiti audio ili

¹⁶ Ziglio, L.; Rizzo, G. (2008), *Espresso 1, Corso di italiano*, Alma Edizioni, Firenze, str. 88

video snimku, što štedi vrijeme i ne traži nikakve dodatne resurse osim kompjutora i softwara za interaktivni udžbenik¹⁷.

Moderna pomagala zaista mogu pridonijeti većoj kvaliteti nastavnog procesa, ali treba sagledati i moguće negativne strane. Kompjutor pruža mogućnosti za kreativne zadatke i kognitivno učenje, ali ukoliko program nije kvalitetno osmišljen, zapravo se u nastavnom procesu ponavlja mehaničko učenje, ne više na papiru nego putem računala. Tako se u metodi podučavanja nije promijenilo ništa osim pomagala, a način na koji se uči određena jezična struktura je ostao isti što bi bilo ponavljanje grešaka iz prošlosti¹⁸. Važno je pri izradi softwara omogućiti lakše i brže odvijanje nastavnog procesa, ali i program osmisлити tako da se putem njega na moderan i učinkovit način približi učeniku sadržaj koji treba naučiti.

4. Zaključak

Jezik je "živ" tj. mijenja se kroz vrijeme, kao i metode podučavanja, nastavna pomagala i materijali za učenje stranog jezika. To je prirodan slijed događaja. No prilikom nastavnog procesa ipak ne treba apsolutno isključiti niti jednu od postojećih metoda ili pomagala nego ih smisleno koristiti i kombinirati u skladu s cjelinom koja se obrađuje i u skladu s ciljnom skupinom učenika (treba uzeti u obzir jesu li učenici djeca, mladi ili pak odrasli ljudi). Nastavnik je zato taj koji svojom kreativnošću treba osmisлити nastavni sat koristeći kombinaciju metoda i nastavnih pomagala i tako pronaći način obrade cjeline koji će visoko motivirati učenike da nauče sadržaj na stranom jeziku i da to znanje zadrže.

LITERATURA

1. Amato, C. (1993), *Quaderno di mondo italiano, Esercizi comunicativi*, Bonacci editore, str. 20
2. Getto, G.; Alonge, R.; Baldi, G.; De Rienzo, G. (1988), *Storia della letteratura italiana*, RCS Sansoni Editore S.p.A., Firenze.
3. Hüllen, W. (2005.), *Kleine Geschichte des Fremdsprachenlernens*, Erich Schmidt, Berlin
4. Jernej, J. (1995), *Talijanska konverzacijska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb.
5. Jung, L. (2001.), *99 Stichwörter zum Unterricht Deutsch als Fremdsprache*, Max Hueber Verlag, Ismaning
6. Katerinov, K.; Boriosi Katerinov, M. C. (2000), *Bravo!, Corso di lingua italiana e civiltà*, Edizioni scolastiche Bruno Mondadori, str. 87
7. Neuner, G. (2007.) Vermittlungsmethoden: Historischer Überblick, *Karl-Richard Bausch et al. (Hg.): Handbuch Fremdsprachenunterricht*, Francke, Tübingen, Basel, 5. Auflage (1. Auflage 1989), str. 225-234

---

¹⁷ <http://www.edilingua.it/it-it/Prodotti.aspx?ElementID=e1ab8f0d-18ee-4044-9341-ae5439381ffb> (pristup: 03.10.2014.)

¹⁸ <http://web.ffos.hr/hdpl/zbornici4/Andrijasevic%20-%20Vrhovac%20ur%20Informaticka%20tehnologija%20u%20primijenjenoj%20lingvistici%2024%20Rosandic.pdf> (pristup: 03.10.2014.)

8. Neuner, G. / Hunfeld, H. (1993.), *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Eine Einführung*. (Fernstudieneinheit 4), Langenscheidt, München
9. Reale, G. (1995). *La nuova corrispondenza commerciale*, Giovanni De Vecchi Editore, Milano.
10. Roche, J. (2005.), *Fremdsprachenerwerb, Fremdsprachendidaktik*, A. Francke Verlag, Tübingen
11. Ziglio, L.; Rizzo, G. (2008), *Espresso 1, Corso di italiano*, Alma Edizioni, Firenze, str. 88
12. <http://www.edilingua.it/it-it/Prodotti.aspx?ElementID=e1ab8f0d-18ee-4044-9341-ae5439381ffb> (pristup: 03.10.2014.)
13. <http://web.ffos.hr/hdpl/zbornici4/Andrijasevic%20-%20Vrhovac%20ur%20Informaticka%20tehnologija%20u%20primijenjenoj%20lingvistici%2024%20Rosandic.pdf> (pristup: 03.10.2014.)
14. <https://www.scribd.com/doc/11380011/Ucenje-stranog-jezika> (pristup: 03.10.2014.)
15. http://www.google.hr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CBoQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.hpkz-napredak.hr%2Fdownload_file.php%3Ffile%3Dnapredak_2012_1_10_prikaz_ocjene.pdf&ei=e_Y0VLOqN-n4yQOP0YIY&usq=AFQjCNFFxPs2fsxx-DpkQzHO4bau9RLzSw&bvm=bv.76943099,d.bGQ (pristup: 03.10.2014.)
16. http://www.hueber.de/wiki-99-stichwoerter/index.php/Methoden_des_Fremdsprachenunterrichts (pristup: 14.10.2014.)
17. <http://www.ebiblioteka.lt/resursai/Mokslai/VGTU/Santalka/2006/4/15.pdf> (pristup: 14.10.2014.)

Summary

AVAILABILITY OF SOURCE MATERIAL - INCENTIVE FOR THE INTRODUCTION OF NEW TEACHING METHODS AND GREATER MOTIVATION OF TEACHERS AND STUDENTS IN THE TEACHING PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING

Today there is a variety of methods of teaching a foreign language that were created through the time. The circumstances in which a language lives are changing over time, and so does the language itself, and then the methods used while teaching it. Some of the most important methods of learning a foreign language are: grammar-translation method, direct (natural) method, audio-visual / audio-lingual method, intercultural approach. Each of them has positive and negative sides, and today some of them are less motivating for teachers and students from others. The availability of new, modern and original materials in the teaching process of learning a foreign language is another factor that can greatly contribute to the motivation of both parties. The importance of each method and the fact that they must be creatively combined in designing a lesson in order to achieve optimal results in learning a foreign language should not be ignored.

Keywords: *methods of teaching a foreign language, teaching process, source materials, motivation, creativity*